

ОЙ МАВЗУСИ: “ТРАНСПОРТ. ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ҚОИДАЛАРИ. ҲАЁТ ХАВФСИЗЛИГИ АСОСЛАРИ”

Гуруҳ		Тайёрлов					
Мавзу		Эҳтиёткор пиёда ҳафталиги					
Муддати		Ноябрь ойининг 2-ҳафтаси					
Ривожланиш соҳаларига оид мақсадлар	Жисмоний ривожланиш ва соғлом турмуш тарзининг шаклланиши	Мактабгача таълим муассасаси,кўча ва транспортда одоб-ахлоқ қоидаларига риоя қилишга ўргатиш. Пиёдалар йўл ҳаракати қоидаларини билиш.					
	Ижтимоий-ҳиссий ривожланиш	Мустақил қарор қабул қилишга ўргатиш ва ўзгаларга намуна бўлишга интилишини ривожлантириш. Хавфли вазиятларда қандай ҳаракат қилишга ўргатиш.					
	Нутқ, мулоқот, ўқиш ва ёзиш малакалари	Йўл ҳаракати қоидалари ҳақидаги тасаввурларни кенгайтириш. Фикрлаш фаоллиги, кузатиш қобилияти, таҳлил қилиш ва хулосалар чиқаришни шакллантириш					
	билиш жараёнининг ривожланиши	Мавжуд хавф-хатарни олдиндан кўра билиш, хавф-хатар юз берган вазиятда тўғри ҳаракат қилиш ва ўзини ҳимоя қилиш воситаларидан фойдалана олиш қобилиятини ривожлантириш.					
	Ижодий ривожланиш	Тасвирий санъат турларини ажратиш, ранглар танлашни билиш					
Ривожланиш марказлари		Таълимий-тарбиявий фаолият					
		Душанба	Сешанба	Чоршанба	Пайшанба	Жума	Ресурслар
Эркин фаолият	Қуриш, конструкциялаш ва математика	Пиёдалар йўлаги			Йўл белгиларини йиғ		Қайчи, геометрик шакллар, йўл белгилари, қоғоз
	Сюжетли-ролли ўйинлар ва сахналаштириш	“Мен пиёдаман” сюжетли-ролли ўйин			Бизнинг шаҳримиз кўчалари”		Атрибутлар, харита, чизмалар, белгилар, эълонлар, ўйинчоқ машиналар, байроқлар, светофорлар
	Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш	Хавфли ҳолатлар таҳлили			Уйга йўл		Йўл ҳаракати белгилари, тарқатма карточкалар
	Фан ва табиат	Ҳавони кидириш (экологик тарбия) амалий тажриба		Ичимлик суви қандай пайдо бўлади? амалий тажриба			Хона гуллари
	Санъат	Ўз қўлимиз билан светофор ясаймиз			Лой иши: Йўл белгиларини яшаш		Бўёқ, картон, қалам, қоғоз, елим, қайчи, пластилин, махсус тахталар
	Умумий гуруҳбўлиб ишлаш						

НОЯБРЬ. ИККИНЧИ ҲАФТА ЭҲТИЁТКОР ПИЁДА ҲАФТАСИ

Қуриш, конструкциялаш ва математика маркази

Пиёдалар йўлаги

Мақсад: болалар геометрик шаклларни фарқлай оладилар, пиёда йўлагининг нима учун кераклини айтиб бера оладилар, йўлакчани геометрик шакллардан қуришда қанча шакл кетганлигини ҳисобини айтиб бера оладилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: геометрик, ҳамда қурилиш учун керакли шакл ва жиҳозлар, йўл.

Фаолиятнинг бориши:

1. Пиёда мавзусидаги расмларни кузатиш.
2. Болалар билан пиёдалар йўлагини қуриш режасини тузиш.
3. Геометрик шакллардан пиёдалар йўлагини қуриш.
4. Пиёдалар йўлагини ўлчаш.
5. Болалар ишини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча: тарбиячи болаларга оқ қоғоздан лентачалар кесиб, пиёда йўлакчасини ёпиштиришни тавсия этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг жамоада ишлаши, қурилишда тозаликка эътибор, ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Қуриш, конструкциялаш ва математика маркази

Йўл белгиларини йиғ

Мақсад: болалар ўйин орқали йўл белгиларини шакли, ранги, ҳошияларига қараб белгиларни қандай белги эканлигини биладилар. Ўлаклардан йиғилган йўл белгиларининг турини айтиб бера оладилар. Йиғилган айрим йўл белгиларининг маъносини тушунтириб берадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: турли шаклли ўлаклардан иборат бўлган йўл белгиларининг расмлари, АКТ, йўл белгиларининг макетлари.

Фаолиятнинг бориши:

1. АКТ орқали болаларга шаҳар кўчаларига қўйилган йўл белгиларини томоша қилиш.
2. Қўрилган йўл белгилари ҳақида қисқача суҳбат.
3. Берилган ўлаклардан йўл белгиларини йиғиш жараёни.
4. Энг кўп йўл белгиларини йиғган гуруҳ аъзоларига совға тақдим этиш.
5. Болалар ишини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча: ўзлари йиққан йўл белгилари билан суратга тушиш ва бу белгини гуруҳнинг қаерига қўйишни маслаҳатлашиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг жамоада ишлашлари, ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Сюжетли-ролли ўйинлар ва сахналаштириш маркази

“Мен пиёдаман” сюжетли-ролли ўйин

Мақсад: болалар жамоат жойларида ўзларини тута олишга ҳаракат қиладилар, транспорт воситаларининг хавфли эканлигини тушунишга, транспорт турларини фарқлашга, кузатиш, таҳлил қилиш, ҳулоса чиқаришга ўрганадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: йўл белгилари, машиналар, фуражка, йўл кўрсатиш таёқчаси.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзуга оид мавзуларни кузатиш.
2. Болалар билан сайрга бориш жойини режалаштириш.
3. Қоғоз картондан кўрсаткич ва белгиларни тайёрлаш.
4. Болалар ўртасида ролларни тақсимлаш.
5. Ўйин иштирокчиларининг диққатини йўлни тўғри кесиб ўтишга, йўл белгиларига риоя этишга қаратиш.
6. Жамоа жойларида тартиб сақлаш, йўл белгилари ҳақидаги билимларини мустаҳкамлаш.
7. Ўйин муҳокамаси ва болаларни рағбатлантириш.

Қўшимча: Тарбиячи болалар билан “Билмасвой шаҳарда (қишлоқда) мавзусида ўйинни сахналаштириши мумкин. “Ўйдан боғчагача” йўл харитасини тузиш, жамоат жойларида жамоа тартиби қоидаларига риоя қилиш, атрофга эътиборли бўлиш, тозаликни сақлаш, пиёдалар йўлкасидан юриш, катта йўлга чиқиб кетмаслик, пиёдалар йўлкаси йўловчилар учун ажратилган бўлиб, пиёдалар йўлаги бўлмаган тақдирда катта йўлнинг четидан машиналар қатновига қарама-қарши юриши лозимлигини тушунтиради.

Эътиборга молик жиҳати: ижодий қобилиятни ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш маркази

Хавфли ҳолатлар таҳлили

Мақсад: болалар мустақил қарор чиқара оладилар, вазифаларни кетма-кетликда бажаришни, хавфли ҳолатларни фарқлаш ва уларга тўғри муносабатда бўлишни ўрганадилар, яқин атрофдаги жой, биноларнинг номларини билишга ўрганадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: турли хил ҳолатлар кўринишидаги объект (кўча, ўйин майдончалари, ҳиёбон, маҳалла)ларнинг расмлари, ўйинчоқлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Турли хилдаги кўргазмалар куруллар, буюмлар, пазллар ва расмларни тайёрлаш.
2. Плакат ва расмлар билан ишлаш.
3. Хавфли ҳолатлар тасвирланган расмлар намойиши ва ҳолатларни болалар билан муҳокама қилиш.
4. Ҳиёбон, кўча ва ўйин учун хавфсиз жойлар тасвирланган расмларга ўз фикрини билдириш.
5. Луғат бойлигини бойитиш.

Қўшимча: тарбиячи болаларга кўчада юриш қоидаларини ўргатишда давом этади.

Эътиборга молик жиҳати: мантикий фикрлаш, таҳлил қилиш ва умумлаштириш, ҳаёт хавфсизлиги асослари

Фан ва табиат маркази

“Ҳавони қидириш” тажрибаси (экологик тарбия)

Мақсад: болалар ҳавонинг ажабланарли хусусиятлари билан танишадилар, “Ҳавони қидириш” мавзусидаги тажрибани ўтказишга ҳаракат қиладилар (банкадаги ҳаво, пакетдаги ҳаво, ҳаво шарлари, совун кўпиги, совуқ кунларда ҳаво чиқариш), инсон ҳаётида ҳавонинг ўрни ва аҳамиятини тушунадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: елим пакет, шар, мавзу бўйича расм, “Табиат ҳавони тозалайди” мавзусидаги слайдлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Ҳавони қидириш” мавзусидаги расмни кузатиш.
2. Ҳавони қидириш бўйича амалий тажриба ўтказиш.

3. Амалӣ таҷриба натижаларидан инсон ҳаётида ҳавонинг ўрни ва аҳамияти ҳақида суҳбат

4. Болалар ишини муҳокама қилиш ва рағбатлантириш.

Қўшимча: тоза ҳаво ҳақида шеър ўқиб беради.

Эътиборга молик жиҳати: таҷриба ўтказиш давомида саломатликни сақлаш қоидаларига риоя қилиш, тасаввурларни кенгайтириш ва қўл майда моторикасини ривожлантириш, ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Санъат маркази

Ўз қўлимиз билан светофор ясаймиз

Мақсад: болалар картондан светофор яшани биладилар, ташландиқ материаллардан фойдалана олиш малакаларини ривожлантирадилар, ўз ясаган светофори ва уни қаерга ўрнатиш кераклигини тушунтириб бера оладилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: светофор тасвирланган расм, рангли қоғоз, картон, қайчи, елим, қути, пластилин, механик қисмлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Шаҳардаги светофорлар” мавзусидаги расмни кўриш.
2. Светофор яшаш учун столни тайёрлаш.
3. Қаттиқ қора картондан тўғри тўртбурчак шакл кесиб олиш.
4. Доира шаклидаги шаблонни тайёрлаш ва тўртбурчакда 3 та доира ҳосил қилиш.
5. Кесилган доираларга қизил, сариқ, яшил рангли картонлардан доиралар кесиш ва қора картондаги тешикларга ёпиштириш.
6. Тўғри тўртбурчакнинг ён томонларига ҳам қора картондан кесиб тайёрланган тўртбурчакларни ёпиштириш.
7. Ҳаракатлантирувчи қисмлар ўрнатиш.
8. Болаларнинг фаолияти натижасини муҳокама қилиш.

Қўшимча: кўргазма ташкил этиш, мавзу бўйича шеър ёки қўшиқ ижро этиш.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг гигиеник талабларга риоя қилган ҳолда ишлашлари. Бир-бирларини ҳурмат қилишлари. Боғланишли нутқ, қўл майда моторикасини ривожланиши. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Сюжетли-ролли ўйин ва саҳналаштириш маркази

“Бизнинг шаҳримиз кўчалари” сюжетли-ролли ўйини

Мақсад: болалар тасаввурларида ўйин сюжетини ижодий ривожлантирадилар, бир нечта мавзунини бир сюжет (мазмун)га бирлаштиришга ҳаракат қиладилар, одамлар ҳаёти, уларнинг ўзаро муносабати, бир-бирларига боғлиқлиги ҳақидаги тушунчалари кенгайишда давом этади, ўзаро суҳбатлаша олиш (диалог), катта гуруҳларда ўйнай олиш, сюжетли-ролли ўйинларга қизиқишлари ортади.

Керакли жиҳоз ва материаллар: светофор макети, йўл белгилари, ўйинчоқ машиналар, аравачалар, ЙХХ ходими иш қуроллари, “Дўкон”, “Гўзаллик салони”, уйлар макети.

Фаолиятнинг бориши:

1. Мавзуга оид расмларни кўриш
2. Болалар билан шаҳарнинг қайси кўчасига сайр уюштириш режасини тузиш.
3. Хўжаликни болалар билан бирга юритиш.
4. Шифохонага мурожаат қилиш.
5. Дўконга харид учун бориш.

6. Йўлдаги машиналар, пиёдалар ҳаракатини йўл ҳаракатини бошқарувчиси сифатида бошқариш.

Қўшимча: тарбиячи болаларга сайр пайтида йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилган ҳолда велосипедда учини таклиф этади.

Эътиборга молик жиҳати: сўз бойлигини ошириш, ижодий қобилиятларни намоён бўлиши.

Тил, нутқ ва саводхонликка ўргатиш маркази

“Уйга йўл” таълимий ўйини

Мақсад: болалар уйга ва боғчага олиб борувчи йўналиш, йўл бўйлаб жойлашган ижтимоий объектлар (супермаркет, стадион, мактаб) ҳақида тасаввурга эга бўладилар, сўз бойликлари макон (жой)тушунчалари билан бойиб боради.

Керакли жиҳоз ва материаллар: расмлар, плакатлар, йўналиш чизмаси, шартли белгилар.

Фаолиятнинг бориши:

1. Йўналишни танлаш.
2. Йўл бўйидаги ижтимоий объектлар ҳақида суҳбат.
3. Луғатни янги сўзлар билан бойитиш.
4. Йўналиш (маршрут)ни ўрганиб чиқиш ва макон (жой) тушунчаларини аниқлаштириш.
5. Ҳар бир боланинг уйига белги қўйиш (х, +..).
6. Ҳар бир боланинг уйдан боғчага ва аксинча юриш йўналишини аниқлаш.
7. Болалар боғчаси ва уйни йўл, ўтиш жойларини ҳисобга олиб қалам билан белгилаш (тарбиячи болаларга йўналишни белгилашга ёрдам беради).
8. Болалар билан хариталарда кўрсатилган йўл бўйидаги йўл ҳаракати белгиларини муҳокама қилиш:
 - пиёдалар ўтиш жойи
 - тиббиёт муассасаси
 - “Тўхта”, “Юриш таъқиқланади”, “Ёқилғи қуйиш шоҳобчаси” белгилари
9. Болалар билан якуний суҳбат.

Қўшимча: қўшимча равишда тарбиячи энг муҳим белги ва йўлда юриш қоидаларини тушунтириб, мустаҳкамлаши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: хотира, диққат ва ижодкорликнинг ривожланиши. Тасаввур ва нутқнинг ривожланиши. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Фан ва табиат маркази

Ичимлик суви қандай пайдо бўлади? Амалий тажриба

Мақсад: сув ҳақидаги тушунчалари кенгаяди, табиий шароитда сув чиқариш усуллари билан танишадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: белкурак, плёнка, тош.

Фаолиятнинг бориши:

1. Муассаса ҳудудидаги боғдан тажриба жойини тайёрлаш.
2. Ерда чуқурлиги 25 ва диаметри 50 см бўлган чуқурни тайёрлаш.
3. Чуқурнинг марказига бўш пластик контейнер ёки бошқа идишни ўрнатиш, унинг атрофига янги яшил ўт ва барглари жойлаштириш.
4. Чуқурликни тоза полиэтилен плёнка билан ёпиш ва унинг атрофларини четидан ҳаво чиқмайдиган қилиб тупроқ билан беркитиш.

5. Плёнка марказига тошни жойлаштириш ва бўш идиш устига аста босиб қўйиш.

6. Конструкцияни кечгача қолдириш. Плёнкадан ерни аста-секинлик билан қоқиб (идишга тупроқ тушиб кетмаслиги керак) олиш. Идишда тоза сув йиғилган бўлади.

7. Болаларга қуёш тафти туфайли ўт ва барглар ўзидан иссиқлик чиқариши, иссиқ ҳаво ҳар доим тепага кўтарилиши ва буғланиб совуқ плёнкада томчига айланиши тушунтирилади. Шу сув идишга оқиб тушгани кўрсатилади.

Қўшимча: тарбиячи болаларга амалга оширилган тажриба бўйича ота-оналар билан муҳокама уюштириш ва уйда мустақил бажаришни таклиф қилиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: болаларнинг кузатувчанлиги, ҳаёт хавфсизлиги асослари.

Санъат маркази

Йўл белгиларини яшаш (лой иши)

Мақсад: болалар пластилин ёки лойдан йўл белгиларини яшашни ўрганадилар, қўшимча материаллардан фойдаланадилар, маданий-гигиеник кўникмаларни шакллантирадилар, пластилинни айлантириш ва думалатиш кўникмаларини ривожлантирадилар.

Керакли жиҳоз ва материаллар: оқ тупроқ ва пластилин, йўл белгиларини безатиш учун жиҳозлар.

Фаолиятнинг бориши:

1. “Йўл белгилари” мавзусидаги расмни томоша қилиш.
2. Иш столини йўл белгиларини яшаш учун тайёрлаш.
3. Йўл белгиларини яшаш.
4. Болалар ишлари натижаларини муҳокама қилиш.

Қўшимча: тарбиячи мавзу бўйича шеър ёки ашула айтиб беришни таклиф этиши ва кўргазма ташкил этиши мумкин.

Эътиборга молик жиҳати: озода ва гигиеник талабларга риоя этиб ишлаш кўникмасининг ривожланиш. Дўстининг меҳнатини ҳурмат қилиш. Тасаввурлари, боғланишли нутқи ва майда моторикасини ривожлантириш. Ҳаёт хавфсизлиги асослари.